

«شرق» گزارش می‌دهد

«شفافیت»؛ وعده‌ای که معطل ماند و به نتیجه نرسید

شرق: آش «شفافیت» آن قدر شور شده که حتی صدای نمایندگان نزدیک به جبهه پایداری مجلس هم درآمده و نسبت به این شعار انتخاباتی اصولگرایان که تنها در حد همان شعار انتخاباتی باقی ماند انتقاد دارند. طرح شفافیتی که همان سال اول مجلس یازدهم، الیاس نادران آن را طرحی بی‌بشتوانه خوانده بود که به در بسته می‌خورد و دقیقا بعد از گذشت نزدیک به چهار سال از عمر این مجلس همان شد که نادران پیش‌بینی کرده بود و این طرح بی‌بشتوانه به در بسته خورد!

طرحی که نه‌تنها در مجلس دهم به نتیجه نرسید، بلکه مجلس‌یازدهمی‌ها با شعارهای انقلابیگری هم نتوانستند درباره آن به جمع‌بندی برسند و برای اینکه این نرسیدن را نزد افکار عمومی نپذیرند، کوشیدند با راه‌اندازی طرح شفافیت قوای سه‌گانه و سایر نهادها، توپ را به زمین آیین‌بازانند و با شعار «شفافیت یا برای همه یا هیچ» از این شرایط خودساخته رهایی یابند. بنابراین طرح حجیم‌تری را برای سایر قوا تهیه کردند و این طرح ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۲ در مجلس تصویب و به شورای نگهبان ارسال شد که بلافاصله با در بسته این شورا برخورد کرد. چنانچه

هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان، شفافیت مجمع تشخیص مصلحت نظام را مغایر با قانون اساسی خواند و مصوبه شفافیت را به مجلس بازگرداند. در مقابل مجلس نیز ایرادات وارده مجمع تشخیص مصلحت نظام را اصلاح و به شورای نگهبان ارسال کرد و این بار به جای شورای نگهبان رسما خود مجمع تشخیص مصلحت نظام ورود کرد و طرح شفافیت را در ماه‌های منتهی به عمر مجلس یازدهم مسکوت نگه داشت.

شعاری که عملی نمی‌شود

در حالی که مجلسی‌ها ایرادات شورای نگهبان را رفع کردند و امیدوار بودند که مجمع تشخیص و خصوصا هیئت نظارت مجمع دراین‌باره کوتاه بیایند تا شفافیت مشمول قوای مجریه و قضائیه و حتی شورای نگهبان و مجمع تشخیص شود، اما نه‌تنها خبری مبنی بر این همراهی وجود ندارد، بلکه خبرهایی درخصوص تلاش برای مستنکاردن قوای مجریه و قضائیه، علاوه بر مجمع تشخیص و هیئت نظارت مجمع از این شفافیت‌محطح است. ابوالفضل ابوترابی، نماینده نجف‌آباد

و عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور، در گفت‌وگویی گفت که تصمیم نهایی مجمع تشخیص مصلحت نظام از طریق نامه‌ای به مجلس اعلام شده و «مجمع تشخیص مصلحت نظام در نامه اخیر خود به مجلس، قوای مجریه و قضائیه را از مصوبه مربوط به طرح شفافیت مستثنا کرده است». ابوترابی همچنین گفت که مجمع تشخیص مصلحت نظام، پیش از این در بررسی مصوبه مربوط به شفافیت، خود و هیئت عالی نظارت مجمع را از شفافیت مستثنا کرده بود. این سخنان واکنش برخی نمایندگان را به دنبال داشت؛ چراکه در حال حاضر ۲۵۰ نماینده از حدود ۲۹۰ نفر اهالی بهارستان، رأی خود را به طور شفاف در سایت شفافیت مجلس برای دسترسی عموم بارگذاری می‌کنند. به عبارتی شفافیت آرا نه به طور کامل بلکه به صورت ناقص و البته داوطلبانه توسط نمایندگان اجرا می‌شود و قوای مجریه، قضائیه، مجمع تشخیص و حتی شورای نگهبان هستند که باید تکلیف خود را با این طرح مشخص کنند.

البته همان‌طور که گفته شد، این مسئله حتی صدای اعضای جبهه پایداری

شهریار حیدری، نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس، در گفت‌وگو با «شرق» مباحث امنیتی مهاجرت را بررسی کرد

ماجرای اتباع

معصومه معظمی: مهاجرت و مهاجریذری ازجمله پدیده‌هایی است که از قدیم‌الایام در سراسر جهان در حال وقوع است و اشخاصی به دلایل مختلف کشوری دیگر را برای مهاجرت و زندگی انتخاب می‌کنند. کشور میزبان هم در چارچوب قواعد و ضوابطی خاص مهاجرانی را که با شرایط آنها تطابق دارد، می‌پذیرد. اما در این حین به دلایل مختلف، این مهاجرت گاهی خارج از ضوابط قانونی صورت می‌گیرد که شرایط دیگری دارد و البته نوع مواجهه کشور میزبان با دیگر کشورها متفاوت است. اما نکته اینجاست که گاهی این مهاجرت غیرقانونی به حدی زیاد می‌شود که برای کشور میزبان نگران‌کننده می‌شود و حتی می‌تواند به تهدید امنیتی، سیاسی، اقتصادی و حتی فرهنگی بدل شود. به همین دلیل عقل حکم می‌کند که مسئولان مربوطه رفتاری متناسب با این پدیده خطرناک داشته باشند. اگرچه سال‌هاست که جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان کشور همسایه در زمان جنگ میزبان مهاجران افغانستانی، عراقی و… بوده است، اما انتظار می‌رفت با عادی‌شدن شرایط زندگی، مهاجران به کشورهایشان برگردند. اما شرایط به نحوی شده که نه‌تنها مهاجران افغان به کشور خود بازنگشته‌اند، بلکه در ماه‌های اخیر به طرز نگران‌کننده‌ای تعداد آنها رو به ازدیاد است. از نظر منتقدان، وزارت کشور نظارت قابل قبولی بر ورودی و خروجی مرزها ندارد، به همین دلیل مهاجران غیرقانونی افغان بدون نظارت و رصدی از سوی دولت، به همین دلیل مهاجران غیرقانونی افغان بدون نظارت و مدعی شدند تعداد اتباع افغانستانی در کشور بین هشت تا ۹ میلیون نفر است که عموما مهاجران غیرقانونی بدون هویت هستند که با به‌قدرت رسیدن طالبان در افغانستان می‌تواند با پیامد تهدید امنیتی برای کشور همراه باشد. همین مسئله به نگرانی‌ها دامن زده و برخی نمایندگان بارها دراین‌باره به وزیر کشور در صحن علنی تذکر داده‌اند، اگرچه برخی معتقدند تذکرات نتیجه چندانی ندارد اما روز شنبه هفته گذشته (۲۲ مهر)، ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور، در جلسه شورای اداری استان فارس گفت که «از وزارت کشور خواسته‌ایم اتباع بیگانه را ساماندهی کنند. بر ضرورت این کار هم اصرار داریم و البته در این ساماندهی باید شناسه افراد مدنظر باشد». علاوه بر تصمیم دولت در این زمینه، محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شورا‌های مجلس هم در خبری با اشاره به اینکه طرح ساماندهی اتباع خارجی در نوبت رسیدگی صحن علنی مجلس قرار دارد، گفت: «دولت هم لایحه تشکیل سازمان ملی مهاجرت را به مجلس ارائه کرده که پس از انجام مراحل کارشناسی، این دو طرح ادغام شد». علاوه بر او، محمدحسن آصفری، نایب‌رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شورا‌های مجلس هم با اشاره به ادغام طرح مجلس برای تشکیل سازمان ملی مهاجرت با لایحه دولت تحت عنوان ساماندهی اتباع خارجی در یک طرح واحد، بیان کرد: «پس از تصویب کلیات این طرح در صحن مجلس، این طرح در کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها بررسی شد و حدود سه ماه است که در نوبت رسیدگی در صحن مجلس قرار دارد و انتظار می‌رود بعد از پایان بررسی برنامه هفتم توسعه در دستور کار صحن قرار گیرد»، نماینده مردم اراک در مجلس با بیان اینکه ما اعتقاد داریم که باید اتباع بیگانه ساماندهی شوند، تصریح کرد: «در این طرح برای اتباع بیگانه از ابتدای ورود به مرزهای کشور برنامه‌ریزی شده است؛ برای محل اسکان و استقرار، اشتغال، آموزش و درمان اتباع خارجی برنامه‌ریزی لازم صورت گرفته است». آصفری همچنین با بیان اینکه متأسفانه امروز ساماندهی درستی برای اتباع بیگانه نداریم و حدود ۱۴ کارت شناسایی برای اتباع بیگانه صادر می‌شود، گفت: «اداره کار، وزارت کشور، نیروی انتظامی و امور اتباع و دستگاه‌های امنیتی هرکدام یک کارت برای این اتباع صادر می‌کنند ولی ما در این طرح پیش‌بینی کردیم یک کارت ملی برای این اتباع بیگانه نه کارت ملی ایرانی برای این افراد صادر شود تا همه مسائل اتباع بیگانه از لحظه ورود به ایران مورد رصد قرار گیرد. همه موارد در این طرح دیده شده و امیدواریم در صحن مجلس با پیشنهادهای نمایندگان پخته‌تر شود». شهریار حیدری، نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم که سال‌ها تجربه حضور در وزارت کشور را داشته است و اکنون نمایندگی مردم قصر شیرین، سرپل ذهاب و گیلانغرب در مجلس را بر عهده دارد، حضور بی‌ضابطه اتباع غیرقانونی افغان در کشور را یک تهدید امنیتی دانست و در گفت‌وگو با «شرق» نسبت به این موضوع هشدار داد. حیدری همچنین اظهار کرد که طبق اطلاعاتی که به او رسیده برخی نیروهای نظامی طالبان در قالب مهاجران غیرقانونی افغان وارد کشور شده‌اند که این امر می‌تواند تهدید جدی امنیتی باشد و وزارت کشور باید برای ساماندهی اتباع خارجی به‌ویژه افغان‌ها در کشور چاره‌اندیشی کند. مشروح گفت‌وگوی شهریار حیدری با «شرق» را در ادامه می‌خوانید.

♦ **یکی از معضلات جدی این روزهای کشور، افزایش بی‌ضابطه مهاجران غیرقانونی افغان به کشور است و انتظار می‌رود وزارت کشور به عنوان متولی امر فکری برای این مسئله که می‌تواند عواقب ناخوشایندی به همراه داشته باشد، کند. نظر شما درباره این مسئله چیست؟**

درباره ورود مهاجران افغان به کشور چند موضوع بسیار اهمیت دارد. من شخصا در حوزه وزارت کشور، مدیریت مرزها را داشته‌ام و رفتار افغان‌ها را به خوبی می‌شناسم؛ ازاین‌رو باید بپذیریم که افغانستان یک کشور همسایه است و تحت تاثیر ناآرامی‌های این کشور بخشی از مردم افغان به کشور ما مهاجرت کرده‌اند، سال‌هاست شناسنامه و کارت سبز دارند و تحت حمایت و کنترل سازمان مهاجران و اتباع خارجی وزارت کشور هستند. البته این بخش مشکلی ندارند و نظام بین‌الملل هم تا حدی به اتباع خارجی کمک می‌کند. اما این کمک‌ها با توجه به تنوع و توسعه افغان‌ها که در کشور ما هیچ‌گونه نمودی ندارد و بی‌تاثیر است. به هر حال جمهوری اسلامی به عنوان یک کشور مسلمان همسایه این موضوع را پذیرفته که این مهاجران افغان در کشور ما حضور داشته باشند. اما مسئله این است که باید تلاش کند این مهاجران به کشور خودشان برگردند. تا کی قرار است ما همواره میزبان این جمعیت مهاجر افغان که هرروزه هم در حال افزایش است، باشیم؟ بالاخره آنها اثر اقتصادی، معیشتی و بهداشتی دارند و از امکانات ما استفاده می‌کنند، در حالی که ما برای جمعیت کشور خودمان برنامه‌ریزی کرده‌ایم و وقتی ساختار جمعیت یکباره پنج تا شش میلیون اضافه می‌شود، به هم می‌ریزد و روی خدمات و بهداشت و درمان و اقتصاد اثر منفی دارد.

♦ **گفته می‌شود پنج میلیون نفری که وزیر کشور به عنوان آمار مهاجران افغان‌ها در کشور اعلام کرده، آمار رسمی است و جمعیت کل آنها اعم از مهاجران قانونی و غیرقانونی افغان در کشور بین هشت تا ۹ میلیون نفر است که به صورت روزانه هم در حال افزایش هستند.**

حتی اگر همان پنج یا شش میلیون نفر آمار رسمی مهاجران افغان در کشور را هم در نظر بگیریم، جمعیت قابل توجهی است و جمعیت چند کشور بحرین، قطر، امارات، عمان و کویت است. درعین حال آنها در بخش‌های مختلف کارگری، خدماتی و عمرانی

مشغول به کار هستند، اگر با نگاه نیروی انسانی به جمعیت مهاجران افغان نگاه کنیم از این جهت حضور آنها خوب است. اما بخشی که روی آن تاکید دارم و باعث نگرانی مردم شده است، حضور اتباع غیرقانونی است که نه شناسنامه و گذرنامه دارند و نه هویت و ماهیت مشخصی دارند؛ بنابراین باید وضعیت این جمعیت مشخص شود.

وقتی یک فرد بی هویت وارد یک کشور می‌شود، هیچ نظارتی روی او وجود ندارد و اتفاقا این فرد هم نمی‌خواهد هویت او مشخص باشد و نظارتی روی او اعمال نشود، در غیر این صورت با گذرنامه وارد کشور می‌شد و کارت اقامت می‌گرفت. کارت اقامت هم کارت بین‌المللی رسمی و قانونی است و در همه کشورها، اتباع این کارت را دریافت می‌کنند. اما کسی که از مرزهای غیرقانونی وارد کشور شود و در نقاط مختلف کشور مستقر شود، حتی اگر کارکردش مثل افراد رسمی باشد که در ایران اقامت دارند، برای ما از منظر امنیتی و سیاسی درخور توجه است و دولتمردان باید فکری اساسی برای آن کنند.

بنابراین دولت و مشخصا وزارت کشور به جای توجیه باید دراین‌باره برنامه‌ریزی کنند و اکنون انتقادی جدی به عملکرد مجموعه‌ای که متولی امر هستند، وارد است. اینکه دائما از منظر مثبت موضوع مهاجرت افغان‌ها به کشور صحبت می‌کنند، مورد نقد است. البته از نظر حضور، کارکرد جمعیت مهاجران افغان را می‌توانیم مثبت ارزیابی کنیم و اگر این موضوع را مثبت نمی‌دیدم تا این حد کارت اقامت به آنها نمی‌دادیم، اما باید این سمت ماجرا را هم ببینیم که بخش کوچکی از این مهاجران حتی یک درصد بسیار ناچیز ممکن است تهدید امنیتی باشد. بنابراین ورود بی‌ضابطه مهاجران افغان به کشور قابل توجه نیست و باید نظم و انضباط پیدا کنند. از این‌رو، دولت باید چند موضوع را به‌طور جدی انجام دهد. اول اینکه رازینی با نظام بین‌الملل و سازمان‌های حقوق بشر و بخش‌هایی را که مستقیم با بخش مهاجرت مرتبط هستند، به عنوان یک پدیده جهانی هماهنگ کنند که بتوانند در داخل افغانستان جمعیت کشور را تثبیت کنند که کمتر مهاجرت کنند. دوم اینکه دولت طالبان و گروه‌های مختلف را متقاعد کنند که اگر با یکدیگر اختلاف دارند و چند وقت یک بار دست به انفجارهایی می‌زنند، از این اقدامات تروریستی و تنش‌های داخلی دست بردارند. سوم اینکه از سرزمین مغرب و

پهناور افغانستان برای کشت‌وکار استفاده کنند تا جمعیت افغانستان به عنوان کارگر به کشورهای دیگر آسیایی و اروپایی مهاجرت نکنند و برای آنها در کشور خودشان کار ایجاد کنند؛ درحالی‌که متأسفانه خیل عظیمی از این نیروی کار مهاجر افغان به ایران هجوم می‌آورند و سرریزشان به کشورهای اروپایی و ترکیه می‌روند. بنابراین باید روی این موضوعات کار شود. نکته دیگر اینکه جمهوری اسلامی ایران باید تکلیفش را روشن کند؛ یا به همه کارت اقامت و نظم بدهد و از نهادهای بین‌المللی کمک بگیرد یا اینکه دیگر توجیه نکنند و بداندن بین کسانی که قانونی وارد کشور شده‌اند، با کسانی که غیرقانونی وارد شده و مهاجر غیرقانونی هستند، تفاوت قائل هستیم. حالا اگر مسئولی نمی‌خواهد بپذیرد، مشکل از خود او است.

♦ **گفتید این احتمال مطرح است که برخی نیروهای طیف تندرو و آموزش‌دیده افغان در قالب مهاجر غیرقانونی وارد کشور شده‌اند و این به‌طور جدی می‌تواند یک تهدید و بحران امنیتی باشد، چرا در این‌باره اقدامی عاجل و جدی صورت نمی‌گیرد؟**

را هم درآورده و حسین جلالی، نماینده مردم رفسنجان در مجلس که روزگاری رئیس دفتر مصباح بوده است، سعی دارد این توپ را همچنان در زمین مجلس نگه دارد و با اظهار ناراضیاتی از طرح شفافیت قوای سه‌گانه و سایر نهادها بگوید که با دخالت‌دادن سایر قوا و نهادهایی نظیر مجمع تشخیص مصلحت نظام و انداختن توپ شفافیت در زمین سایر قوا، مجلس این طرح را به شیر بی‌پال‌وکوپال تبدیل کرده است. او با انتقاد از مجلسی‌ها تاکید کرد کاری با این طرح کردند که بگویند هم شفافیت را اجرا کردیم و هم شفافیتی وجود ندارد. بنابراین با توجه به روند موجود و عدم همراهی مجمع و شورای عالی نظارت مجمع و خبرهایی که از تلاش برای استنناشدن قوای مجریه و قضائیه از شفاف‌شدن وجود دارد، در این ماه‌های پایانی عمر مجلس یازدهم بعید به نظر می‌رسد شعار «شفافیت» به عمر این مجلس کفاف دهد و احتمالا باز هم باید منتظر شنیدن وعده‌هایی این‌چنینی برای انتخابات بعد از این چه از سوی نامزدهای مجلس و چه ریاست‌جمهوری باشیم.

بله، همین‌طور است. در این شرایط هرکسی می‌تواند در قالب مهاجر به کشور وارد شود و نیروی نظامی و غیرنظامی هم ندارد. یعنی هرکسی با انگیزه‌های مختلف مثل انگیزه کار، اقامت، فرار از افغانستان و دولت طالبان، احساس ناامنی یا… می‌تواند در قالب مهاجر به کشور ما وارد نشود. موارد بیان‌شده مؤلفه‌های همراه پدیده مهاجرت است. پدیده مهاجرت مؤلفه‌های مختلفی دارد، اما از آنجایی که نگاه و استراتژی راهبردی و ثابت جمهوری اسلامی ایران در مقابل مهاجران افغانستانی نگاه رفت اسلامی به یکی از همسایگان است، نسبت به ورود مهاجران افغان سخت‌گیری ندارد. باین‌حال، این راهبرد مشمول کسانی می‌شود که به‌طور قانونی با داشتن گذرنامه و شناسنامه وارد کشور می‌شوند و تکلیف نهادهای امنیتی، اطلاعاتی و سیاسی با آنها روشن است. از این جهت از نظر ساماندهی اتباع، بی‌انضباطی در کشور وجود دارد که دولت باید هرچه سریع‌تر اقدامی کند و اعتبارات مناسب در اختیار وزارت کشور قرار دهد و تعداد نیروی کافی در اختیار استانداری‌ها، فرمانداری‌ها و وزارت کشور قرار دهد تا بتواند دراین‌باره نظم را برقرار کند. بنابراین نباید از واقعیت‌ها فرار کند. واقعیت اتباع افغان این است که برخی از آنها قانونی وارد شده‌اند و شناسنامه و کارت اقامت دارند و بخش عمده‌ای هم به‌طور غیرقانونی وارد شده‌اند و به دلیل ورود غیرقانونی و عدم نظارت بررفت‌وآمدها و کارکردشان، تهدید امنیتی محسوب می‌شوند.

♦ **مجلس قصد ندارد نسبت به افزایش بی‌ضابطه مهاجران افغان در کشور از دولت و مشخصا وزارت کشور بگیری کند؟**

کمیسیون امنیت ملی به عنوان متولی امر بارها مسئولان مربوطه را دراین‌باره خواسته و با آنها جلسه برگزار کرده است. عمده نگرانی مسئولان مربوطه، به‌ویژه وزارت کشور، این است که اعتبار کافی در اختیار ندارد. همچنین همراهی خود دولت با وزارت کشور به عنوان متولی یک ضرورت است، اما این همراهی را ضعیف می‌دانم. متأسفانه وقتی اتفاق امنیتی رخ می‌دهد، با همههم می‌خواهند مشکل را حل کنند. البته امیدوارم دیگر اقداماتی شبیه به حمله تروریستی گذشته را شاهد نباشیم، اما قطعا همان‌طور که این اتفاق اولین اتفاق امنیتی نبود، آخرین اتفاق هم نخواهد بود. بنابراین عقل امنیتی این را نمی‌پذیرد که ما بگوییم ورود اتباع خارجی و خصوصا افغانستانی به کشور کاملا مثبت است. این نگاه وزیر کشور کاملا غلط و اشتباه است و زمانی می‌توانیم این موضوع را مثبت ارزیابی کنیم که همه اتباع افغانستانی با شناسنامه و گذرنامه و اوراق هویتی وارد کشور شوند.

♦ **نایب‌رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها به عنوان راهکار این امر گفته است که در راستای تشکیل سازمان مهاجرت ارائه کارت ملی اتباع بیگانه، به مهاجران پیش‌بینی شده است و بعد از بررسی برنامه هفتم توسعه در دستور صحن مجلس قرار می‌گیرد؛ این موضوع را بطور ارزیابی می‌کنید و به اعتقاد شما آیا برای ضابطه‌مندکردن ورود و خروج اتباع بیگانه به کشور می‌تواند اثربخش باشد؟**

ساماندهی موضوعات مختلفی دارد و صدور کارت ملی اتباع یکی از شیوه‌های ساماندهی و رصد است، اما سؤال اینجاست که صدور کارت ملی و شناسایی برای چند میلیون نفر اتباع خارجی اصلا به صلاح کشور است یا خیر؟ این یک نکته درخور توجه است.

پیش از این پیش‌بینی کرده بودیم که می‌توانیم میزبان یک میلیون نفر مهاجر افغانستانی درکشور باشیم، اما اکنون طبق آمار رسمی وزیر کشور میزبان پنج میلیون نفر مهاجر قانونی افغانستانی هستیم. این در حالی است که بسیاری از افراد تحصیل‌کرده در حد لیسانس و حتی فوق لیسانس از بی‌کاری رنج می‌برند و حاضر به کارگری هستند، اما به دلیل حضور کارگران روزمزد افغانستانی ارزان‌قیمت، برای آنها کار کارگری روزمزد هم وجود ندارد. حتی در حوزه‌های مشاغل فنی و ساختمانی نیز افغانستانی‌ها کار را به دست گرفته‌اند. بنابراین به اعتقاد من دولت و به‌خصوص رئیس‌جمهوری باید ورود جدی به موضوع داشته باشند و وزارت کشور هم به عنوان متولی امر نیازمندی خود را بدون تعارف به دولت ابلاغ کند؛ چراکه مسئله تعارف‌برداری نیست و اگر فردا به عنوان یک پدیده سیاسی، امنیتی و اجتماعی بروز مشکل کند، جمع‌کردن آن کار بسیار سختی خواهد بود.

♦ **آیا مجلس قصد دارد دراین‌باره از بُعد نظارتی ورود کرده و دولت را ملزم به مدیریت شرایط مرزها و کنترل ورود مهاجران غیرقانونی به کشور کند؟**

قطعا که مجلس دو ماه است درگیر تلفیق امنیت و اصلاح بودجه است و احتمالا تا پایان ماه جاری که طبق پیش‌بینی‌ها برنامه هفتم توسعه تمام شود، یکی از موضوعات مهم مجلس شورای اسلامی ساماندهی اتباع بیگانه است که در کمیسیون امنیت ملی هم مطرح است.

زمان انتخابات بسیار مهم و تاثیرگذار است؛ برای ثبت‌نام، مشارکت مردم و امید مردم. آخر هفته گذشته هم حسن روحانی، رئیس‌جمهوری سابق کشورمان، با بیان اینکه اعتراض خیابانی و قهر و انفعال مسیر خوبی برای حل معضلات کشور نیست، گفت: متأسفانه در جامعه امروز ما عده‌ای در مسیر قهر قرار گرفته‌اند و

اقلیتی در مسیر تفوق و غلبه قرار گرفته‌اند که قدرت در جامعه امروز در اختیار آنها قرار داده شده است. زمانی که اکثریت جامعه در مسیر انفعال یا در مسیر جدایی از حاکمیت باشند و حاکمیت در اختیار اقلیت باشد، از حکومت دارای قوام و قدرت لازم برای حل معضلات داخلی و بین‌المللی نخواهد بود.

رئیس دولت تدبیر و امید وظیفه همگان در شرایط فعلی را ایستادگی در مقابل افراط، اعتدال در داخل و تعامل سازنده با خارج و توسعه عنوان و اظهار کرد: ما می‌بینیم در سایه

افراطی‌گری در مسئله نظارت بر انتخابات با چه مشکلاتی مواجه شدیم. اگر در بحث نظارت در انتخابات اعتدال و میانه‌روی را پیش بگیریم و در چارچوب قانون و مقررات عمل کنیم، فضای بازی برای جامعه و رقابت واقعی در انتخابات به وجود خواهد آمد و در آن انتخابات است که مجلسی می‌تواند از کل جامعه یا حداقل از اکثریت قاطع جامعه نمایندگی کند و دولتی تشکیل شود که بتواند از طرف قاطبه مردم حرف بزند و سخن بگوید و نمایندگی کند. روحانی تاکید کرد: همه آنچه ما برای دولت بعدی

زمان انتخابات بسیار مهم و تاثیرگذار است؛ برای ثبت‌نام،

مشارکت مردم و امید مردم. آخر هفته گذشته هم حسن روحانی، رئیس‌جمهوری سابق کشورمان، با بیان اینکه اعتراض خیابانی و قهر و انفعال مسیر خوبی برای حل معضلات کشور نیست، گفت: متأسفانه در جامعه امروز ما عده‌ای در مسیر قهر قرار گرفته‌اند و

اقلیتی در مسیر تفوق و غلبه قرار گرفته‌اند که قدرت در جامعه امروز در اختیار آنها قرار داده شده است. زمانی که اکثریت جامعه در مسیر انفعال یا در مسیر جدایی از حاکمیت باشند و حاکمیت در اختیار اقلیت باشد، از حکومت دارای قوام و قدرت لازم برای حل معضلات داخلی و بین‌المللی نخواهد بود.

رئیس دولت تدبیر و امید وظیفه همگان در شرایط فعلی را ایستادگی در مقابل افراط، اعتدال در داخل و تعامل سازنده با خارج و توسعه عنوان و اظهار کرد: ما می‌بینیم در سایه

افراطی‌گری در مسئله نظارت بر انتخابات با چه مشکلاتی مواجه شدیم. اگر در بحث نظارت در انتخابات اعتدال و میانه‌روی را پیش بگیریم و در چارچوب قانون و مقررات عمل کنیم، فضای بازی برای جامعه و رقابت واقعی در انتخابات به وجود خواهد آمد و در آن انتخابات است که مجلسی می‌تواند از کل جامعه یا حداقل از اکثریت قاطع جامعه نمایندگی کند و دولتی تشکیل شود که بتواند از طرف قاطبه مردم حرف بزند و سخن بگوید و نمایندگی کند. روحانی تاکید کرد: همه آنچه ما برای دولت بعدی

داماد رئیس‌جمهور سابق از احتمال نامزدی او برای انتخابات خبر داده است

روحانی و بازی انتخابات ۱۴۰۲

وحیده کریمی: هرساله با نزدیک‌شدن به موسم انتخابات گمانه‌زنی‌ها در رابطه با ائتلاف‌ها، حمایت‌ها و مصف‌بندی‌های جناحی قوت می‌گیرد و هر حرکت چهره‌های سیاسی معنا و مفهومی انتخاباتی دارد که بر بازی سیاسی احزاب و جناح‌های سیاسی تاثیرگذار است. در این بین مدت‌هاست نقش حسن روحانی در انتخابات پیش‌رو زیر ذره‌بین قرار گرفته و شایعه‌های مختلفی از حضور مستقل در انتخابات تا ائتلاف با علی لاریجانی یا حمایت از لیستی خاص و موارد مشابه مطرح بوده که با توجه به دومرحله‌ای‌شدن ثبت‌نام انتخابات، حضور مستقیم او و علی لاریجانی در انتخابات مجلس منتفی است. در این بین درحالی‌که گمانه‌زنی‌ها درباره حمایت از لیستی واحد ادامه دارد، از احتمال حضور او در انتخابات خبرگان رهبری صحبت شده است.

دراین‌باره کامییز مهدی‌زاده، داماد حسن روحانی، رئیس‌جمهور پیشین ایران، در پاسخ به این پرسش که آیا روحانی برای انتخابات مجلس خبرگان ثبت‌نام خواهند کرد، گفت: بالاخره تصمیم با